

Міністерство аграрної політики та продовольства України
Міністерство освіти і науки України
Національна академія аграрних наук України
Вінницька обласна Рада та обласна державна адміністрація
ІНБК «Всеукраїнський науково-методичний центр аграрної освіти і науки»
Вінницький національний аграрний університет
Інститут біоенергетичних культур і агроенергетики України

ЗМІСТ
ПОТЕНЦІАЛ ПРОДОВЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ
ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ
ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

IV Міжнародна науково-технічна конференція
«Аграрна освіта і наука»
18-20 жовтня 2014 року

Учасники
Том 1

Вінниця - 2014

Комаха В.П., Пивовар Д. О.	
ВИРОБНИЦТВО ПЕЛЕТ ІЗ ЗЕРНОВОГО ВОРОХУ	60
Яцковський В.І., Борисюк Д.В.	
ВИКОРИСТАННЯ КАВАТАЦІЙНИХ ТЕПЛОГЕНЕРАТОРІВ В СИСТЕМАХ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ	64

**СЕКЦІЯ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ТА ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ АСПЕКТІВ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА**

Агапова М.В.	
РЕАЛІЗАЦІЯ СИРОВИНИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА ЧЕРЕЗ БІРЖОВИЙ РИНОК, ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО РИНКУ	67
Бакута С.В.	
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ В КОНТЕКСТІ СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ	71
Бурденюк І.І., Волонтир Л.О.	
ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА	74
Бурлака Н. І., Дудник С.Г.	
ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ СИРОВИНИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВ	77
Бурлака О.М., Зягь А.С.	
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ	80
Чехівська І. П.	
КОНТРОЛЬ ЗА ВИТРАТАМИ НА ВИРОБНИЦТВО БІОМАСИ	83
Чорнопищук Т.І.	
БІОВИРОБНИЦТВО ЯК НАПРЯМ ФОРМУВАННЯ ЕНЕРГОПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ	87
Цопа М.Б.	
РОЛЬ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ЕФЕКТИВНОСТІ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ	90
Цуркан О.В.	
ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЩО ВИРОЩУЮТЬ БІОЕНЕРГЕТИЧНІ КУЛЬТУРИ	92
Мазур А.Г., Дмитрик О.В.	
НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОГО ОБЛАШТУВАННЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	95
Драчук В.Ю.	
ОСОБЛИВОСТІ В ПІДХОДАХ ДО ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ВИРОБНИЦТВА ТА СПОЖИВАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ВИДІВ ПАЛИВА	98
Федоришина О. Ю.	
ЗМІСТ ТА ДИНАМІКА ПРОЦЕСІВ МАЙНОВОГО РОЗШАРУВАННЯ НА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ	100

Голопок Л.С.	
ОБЛІК ТА ОЦІНКА ПОБІЧНИХ ПРОДУКТІВ ТВАРИННОГО ПОХОДЖЕННЯ ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА.....	104
Гонгарук Я.В.	
ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА – ШЛЯХ ДО ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ	107
Гура О.О., Бондар М.О.	
ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	110
Іщенко Я. П., Бурко К.В	
ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ БІОПАЛИВА.....	113
Казьмір В. А.	
ОБЛІК ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЯК ОКРЕМОГО ОБ'ЄКТА ОБЛІКУ	117
Кіресєва Е.А.	
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА БІОГАЗУ	119
Климчук О.В.	
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК БІОПАЛИВНОГО ВИРОБНИЦТВА: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА ПОДАЛЬШІ ПЕРСПЕКТИВИ	122
Колісник М.І.	
КОНТРОЛЬ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО БІОПАЛИВА	126
Кравцова А.М., Коломієць Т. В.....	129
МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ НА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ З ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА.....	129
Коваль Н.І., Петриченко О.А.	
ОСНОВНІ ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ	132
Ковальчук Л.В.	
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ	135
Кравцова А. М., Костунець Т. А.	
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ	139
Кукель Г.С.	
РОЛЬ АГРОХОЛДІНГІВ УКРАЇНИ У РОЗВИТКУ РИНКУ ЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА	142
Кукавська Н.Г.	
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ВРОВАДЖЕННЯ ЕНЕРГООЩАДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	144

**СЕКЦІЯ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ТА ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ АСПЕКТІВ ВИРОБНИЦТВА
БІОПАЛИВА**

Агапова М.В., асп.

Науковий керівник: Бралатан В.П., к.е.н., доц.

Вінницький національний університет

**РЕАЛІЗАЦІЯ СИРОВИНИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВ
ЧЕРЕЗ БІРЖОВИЙ РИНОК, ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ
АГРАРНОГО РИНКУ**

Сучасний стан біржового ринку сільськогосподарської продукції є нестабільний, тому що на його функціонування впливає ряд чинників, так економічні, політичні та соціальні. Україна переживає історичні події, які подальшому допоможуть їй стати на шлях до енергетичної та паливної незалежності.

Чому саме Україні потрібний функціонуючий біржовий ринок? На запитання існує дуже проста відповідь – тому що саме на біржовому ринку розвинених країнах світу встановлюються ціни на товари та сировину на основі попиту і пропозиції.

Ще однією важливою передумовою розвитку ефективного біржового ринку в Україні може стати «зелений бізнес». У довідковій літературі зазначено, що «зелений бізнес» – це діяльність, пов'язана з виробництвом та реалізацією екологічних товарів і послуг, під час виробництва та надання яких застосовуються екологічно-конструктивні методи та технології. Діяльність підприємств цього напрямку пов'язана з формуванням екологічної свідомості громадян та сприяє підвищенню їх економічних, екологічних та соціальних умов життя [1].

Саме через функціонуючий «зелений бізнес» здійснюються процеси, пов'язані з формуванням «зеленої економіки», яка у свою чергу, продукує ефекти відновлюваності природи, сталого розвитку соціуму та господарської системи [2]. Оскільки світова спільнота удосконалює свою діяльність, яка має мінімальний негативний вплив на глобальне або місцеве середовище, збільшення або економіку, створює бізнес який прагне поєднати у собі екологічне відношення до навколишнього середовища, справедливе ставлення до працівників та економічний успіх, Україна також повинна удосконалювати свої економічні, соціальні та політичні процеси спираючись на знання економічно розвинених країн світу [1]. Саме на основі «зеленого бізнесу» в Україні починає розвиватися ринок виробництва біопалива, який в недалекому майбутньому дозволить зменшити використання викопних джерел енергії.

На сьогоднішній день на міжнародному ринку Україна являється провідним експортером сільськогосподарської продукції і саме через це удосконалення біржової діяльності є необхідністю для урегулювання економіки. Це необхідно для того щоб забезпечити ефективне функціонування «зеленого бізнесу» та забезпечення собі стійких позицій на міжнародній арені.

Як нам відомо Україна багата на свої родючі землі, і за їх раціонального використання та ведення «зеленого бізнесу» ми зможемо забезпечити себе не тільки продуктами харчування а ще й біопаливом, яке взмозі замінити традиційні джерела енергії. Біопаливо може виготовлятися, з сільськогосподарської продукції яка зазначена на рис.1.1.

Рис. 1.1. Сільськогосподарські енергетичні культури для виробництва біопалива

*Сформовано автором.

Якщо проаналізувати ціни з січня 2014 року по вересень 2014 року сільськогосподарську продукцію за даним ТОВ СП «Нібулон» [3], та за даним Аграрної біржі [4] можна зробити наступні висновки: станом на 9 червня 2014 року найближчі котирування ріпаку знизились до 468 \$/т, що стало мінімальним значенням починаючи з січня поточного року. Після цього ціни почали несуттєво зміцнюватись, що обумовлювалось технічними факторами (ринок був сильно перепроданим). Ціновий рівень соняшникової олії протягом минулого місяця демонстрував понижувальну цінову тенденцію. Головним фактором, який здійснював натиск на ціновий рівень соняшникової олії, є понижувальний ціновий тренд на світовому ринку рослинних олій. Ці пропозиції на соняшникову олію на умовах поставки FOB–порти Чорного моря (термін інкотермс, який означає, що продавець виконав постачання, коли товар перейшов через поручні судна в названому порту відвантаження. Це означає, що з цього моменту усі витрати і ризики чи втрати ушкодження товару повинні нести покупець. За умовами терміна FOB на продавця покладається обов'язок митного очищення товару для експорту. Цей термін може застосовуватись тільки під час перевезення товару морським чи внутрішнім водним транспортом) [5] знаходились у діапазоні 840–870 \$/т. На внутрішньому ринку українська соняшникова олія протягом звітного періоду пропонувалась цінами 10200–10400 грн/т на умовах EXW(термін інкотермс, означає, що продавець вважається таким, що виконав свої зобов'язання з постачання, коли він надасть товар у розпорядження покупця на своєму підприємстві чи в іншому названому місці (наприклад: на заводі, фабриці, складі тощо). Продавець не відповідає за навантаження товару на транспортний засіб, а також за митне очищення товару для експорту.) [6].

Зазначимо, що цей рівень цін є найвищим у поточному сезоні. Головною причиною для цього є різка девальвація гривні за останні місяці [3]. У порівнянні за 9 місяців за цінами ТОВ СП «Нібулон» рапс не перевищував ціну в 410 \$/т. в порівнянні до 468 \$/т. на Аграрній біржі, така сама ситуація

знящиком за даними ТОВ СП «Нібулон» 4600 грн./т. – максимальна ціна (кінець квітня 2014 року), коли за даними Аграрної біржі ціна за тону знящику повинна становити 10200 – 10400 грн/т на умовах EXW.

Отже, узагальнюючи дану інформацію можемо з впевненістю говорити, що ціни на внутрішньому ринку на сільськогосподарську продукцію (а саме культури з яких можливе виробництво біопалива) занижені в порівнянні з світовим ринком. Для врегулювання цін на основі вільної конкуренції Україні необхідно розвивати біржовий ринок сільськогосподарської продукції і в цьому може посприяти прагнення населення до європейського майбутнього та міжнародний досвід біржової діяльності.

Список використаних джерел

1. Зелений бізнес [Електронний ресурс] // Матеріали з Вікіпедії. – вільної енциклопедії. – Режим доступу до сайту: http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81. – Назва з екрану.
2. Гончарук І. В. «Зелений бізнес» у концепції сталого розвитку суспільства / І. В. Гончарук // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. – 2013. – № 2 (77). – Т. 1. – С. 137 – 145.
3. Історія цін Термінал ТОВ СП «НІБУЛОН» [Електронний ресурс] // Нібулон. – Режим доступу до сайту: <http://nibulon.com/data/zakupivlya-nigovoproductii/istoriya-cin.html?culture=12>. – Назва з екрану.
4. Максим Павлусенко. Аналітичний огляд ринку олійних культур за червень 2014р. // Моніторинг біржового ринку. – № 6 (25) червень 2014 року. – с. 39–42.
5. FOB [Електронний ресурс] // Матеріали з Вікіпедії. – вільної енциклопедії. – Режим доступу до сайту: <http://uk.wikipedia.org/wiki/FOB>. – Назва з екрану.
6. EXW [Електронний ресурс] // Матеріали з Вікіпедії. – вільної енциклопедії. – Режим доступу до сайту: <http://uk.wikipedia.org/wiki/EXW>. – Назва з екрану.